

STANOWISKO
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 16 grudnia 2019 r.

w sprawie **uczczenia 100. Rocznicy Powrotu Pomorza i Kujaw do Wolnej Polski**

W roku 1918 Polska odzyskała niepodległość. Stało się to możliwe nie tylko dzięki pomyślnie ukształtowanej sytuacji międzynarodowej po I wojnie światowej, ale przede wszystkim było zwieńczeniem wysiłków kilku pokoleń Polaków. Jednak nie wszystkie polskie ziemie od razu weszły w skład Rzeczypospolitej. Województwo pomorskie ze stolicą w Toruniu, formalnie ustanowione 12 sierpnia 1919 roku z części terenów dawnego zaboru pruskiego, jeszcze przez kilka miesięcy nie mogło rozpocząć swojego funkcjonowania i znajdowało się w fazie organizacyjnej. Faktycznym stawało się od 17 stycznia 1920 roku, gdy wojsko polskie przejmowało kolejne miejscowości i ustanawiano w nich rodzimą administrację.

Odzyskanie własnego państwa to również ogromne wyzwanie administracyjne, gospodarcze i społeczne, które wiązało się z wieloma różnorodnymi trudnościami i pokonywaniem antagonizmów, a także z koniecznością wielu wyrzeczeń ze strony obywateli. Z jednej strony okres ten charakteryzowała radość z odzyskanej wolności, a z drugiej cierpliwe znoszenie braków w nowo powstałym państwie. Społeczność pomorska kształtowana przez długie lata w warunkach pruskiego porządku prawnego i cywilizacyjnej modernizacji potrafiła jednak przewyciężyć niedomagania okresu przejściowego, realizując szybko własny program rozwoju społeczno-gospodarczego, czego dobitnym przykładem stało się drogowe związanie Pomorza Nadwiślańskiego z nowopowstałym bałtyckim portem w Gdyni.

W procesie stabilizowania sytuacji i rozwoju Pomorza i Kujaw wielką rolę odegrało mocne poczucie wspólnoty regionalnej, ciągłości kulturowej, więzi religijnej, zapoczątkowane jeszcze w warunkach zaborczych ograniczeń. W dwudziestoleciu międzywojennym efektem takich postaw był między innymi aktywny samorząd lokalny, liczne inicjatywy kulturalne i naukowe.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego pragnie w 2020 roku przypomnieć niełatwą drogę, jaką pokonali mieszkańcy Kujaw i Pomorza w walce o niepodległość i budowę jednolitego państwa. Organizowane będą i wspierane uroczystości upamiętniające 100. rocznicę powrotu Pomorza i zachodniej części Kujaw do Wolnej Polski oraz tych wszystkich, którzy zginęli w walce o niepodległość i przyczynili się do odbudowy wolnego kraju. Działania te będą miały na celu utrwalenie w mieszkańcach województwa pamięci o skomplikowanych losach naszego regionu, a także zachęcenie wszystkich do poznawania historii własnej rodziny, miejscowości i regionu oraz przekazywania jej następnym pokoleniom. Pamięć o przeszłości pomaga nie tylko kształtować własną tożsamość, poczuć się częścią wspólnoty, ale również pozwala wyciągać wnioski i tworzyć lepszą przyszłość.

Obchody 100. Rocznicy Powrotu Pomorza i Kujaw do Wolnej Polski zostaną zainaugurowane 10 stycznia 2020 r. w Toruniu uroczystą sesją Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego.